

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 9/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

The effect of authentic m-learning activities on student engagement and motivation [Působení autentických m-learningových aktivit na zapojení a motivaci studentů] / Yasaman Alioon, Ömer Delialioglu -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 2 (March) (2019), s. 655-668.

Turecký výzkum zjišťoval dopady autentických m-learningových aktivit na motivaci a zapojenost studentů do kurzu zaměřeného na počítačové sítě. V rámci výzkumu byly navrženy, vyvinuty a implementovány autentické kooperativní m-learningové aktivity, kterým se studenti věnovali po dva semestry. Ve druhém semestru byly aktivity modifikovány na základě zkušeností z prvního semestru. Po zakončení každého semestru studenti vyplnili dotazník. Kategorie spokojenost s kurzem a osobní zapojenost skórovaly v dotazníku po prvním semestru, po druhém semestru studenti zdůrazňovali kategorie osobní rozvoj a kooperativní učení. Příspěvek je zařazen do monotematického bloku článků, které se v tomto čísle časopisu věnují mobilnímu učení.

m-learning ; výuka ; informatika ; vysoká škola ; student ; motivace ; studentská účast ; výsledek výzkumu ; Turecko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474464>

2.

European skills index : discover how skills systems perform [Evropský index dovedností : jak fungují systémy dovedností] / Ilias Livanos -- eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [6], č. 15 (January 2019) (2019), s. 4-7.

Systémy dovedností jsou vizitkou konkurenceschopnosti každého státu EU. Existuje Evropský pilíř sociálních práv, který byl nastaven kolem dobře fungujícího a inkluzivního trhu práce a ve vzdělávání, výcviku a celoživotním

vzdělávání. Zároveň je zde seznam akcí, nazvaný Agenda nových dovedností pro Evropu, který má za cíl zlepšovat systém dovedností jejich novými formacemi, větší průhledností a informovanějšími nabídkami pracovní kariéry. CEDEFOP (Evropské centrum pro odborný výcvik) vytvořilo Evropský index dovedností (ESI), o jehož podrobnostech informuje článek. Uvádí několik grafů rozvoje, aktivace a nabídek odpovídajících pracovních míst ve všech zemích EU.

odborné vzdělání ; dovednost ; trh práce ; celoživotní vzdělávání ; komparace ; pracovní zařazení ; CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy ; Evropská unie ; konkurenceschopnost ; členské státy

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474201>

3.

Excerptá k dejinám češtiny [Excerpts to Czech language history] / Martina Jamborová -- slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 30, č. 6 (2019), s. 44-47.

Autorka v předloženém textu vymezuje a rozčleňuje chronologické úseky a hlavní stádia vývoje češtiny - pračeština, stará čeština, střední čeština a nová čeština. Příslušnou etapu vývoje jazyka charakterizuje a uvádí představitele a literární žánry jednotlivých období. Úvodem také připomíná autory a jejich publikace, které se vývoji českého jazyka věnují. Celé číslo časopisu je věnováno tématu Slované a jejich jazyky.

dějiny ; dějiny literatury ; jazyk ; jazykové společenství ; čeština ; staročeština ; historické hledisko ; literatura ; literární žánr ; spisovatel ; tvůrce ; chronologie ; vývoj jazyka ; vývojové etapy ; století 10-20

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474260>

4.

Formy poznavatel'no-issledovatel'skoj dejatel'nosti doškol'nikov [Formy kognitivně-badatel'ských činností předškoláků] / V. Bledaj -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 6 (2019), s. 23-26.

Autorka prezentuje kognitivně-badatelské formy předškolní výchovy a podrobně vysvětluje jejich obsah: sběratelství (tvorba sbírky, výstavy), pochod vycházejícího dne (historie, geografie a kultura rodného místa), fotocross (fotografie podle zadaných témat), metoda case - popis různých situací (zadávání otázek, formulace a vysvětlení vlastního názoru), geocaching (hledání skryté schránky podle souřadnic), postcrossing (výměna pohledů mezi dětmi z různých školek).

předškolní výchova ; mateřská škola ; forma výuky ; sběratelství ; vycházka ; fotografování ; obsah výchovy ; geocaching ; situace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474113>

5.

Klassenverbände phasenweise auflösen : Schritte zu klassen- und jahrgangsübergreifendem Unterricht in den Sekundarstufen [Zrušit fázování výuky podle tříd a ročníků : kroky k vyučování, které přesahuje třídy a ročníky, v sekundárním vzdělávání] / Gerhard Eikenbusch -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 71, č. 1 (Januar) (2019), s. 6-10.

V německy mluvících zemích je již celkem běžné, že v primárním vzdělávání se výuka nefázuje přesně podle ročníků. Úvodní článek k tematickému číslu časopisu se zabývá způsoby, které by takovou interdisciplinární výuku, jež přesahuje vyučování ohraničené třídou a ročníkem, umožňovalo i v sekundárním vzdělávání. Autor článku předkládá návrhy pedagogických konceptů včetně obsahu a forem výuky, které jsou pro takový typ vyučování z jeho pohledu vhodné. Poté stručně seznamuje s jednotlivými články, jež časopis obsahuje.

základní školství ; střední školství ; výuka ; obsah výuky ; koncepce ; návrh ; mezioborový přístup ; ročník ; třída ; forma výuky ; bezročníkový systém ; německy mluvící země

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474177>

6.

Mathematik und Sprache? : Fachunterricht sprachsensibel gestalten

[Matematika a jazyk? : podpora jazykové senzibility ve vyučování neязыkových předmětů] / Wenke Mückel -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Mathematik -- ISSN 1865-4983 -- Roč. 66, č. 3 (August) (2019), s. 4-7.

Článek uvádí tematické číslo časopisu, které se zabývá tím, jaký význam má správné používání jazyka v matematice. Jazyk jako zprostředkující činitel poznání má důležitou roli i ve výuce neязыkových předmětů. Cílená práce s jazykem a správné používání matematických pojmů podporuje rozvoj matematických dovedností. V článku jsou uvedeny příklady na podporu jazykové a matematické integrace v 1.- 6. ročníku ZŠ.

matematika ; jazyk ; jazyková dovednost ; vyučovací předmět ; senzibilita ; poznání ; cíl výuky ; pojem ; základní škola ; první stupeň ; pedagogická podpora ; rozvíjení schopností ; dovednost ; ročník 1-6

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474186>

7.

Pax Britannica? : vznik Britského impéria [Pax Britannica? : formation of the British Empire] / Silvester Trnovec, Jaroslav Drobný, Dušan Deák, Hana Kucharovičová, Martina Bucková -- slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 30, č. 4 (2019), s. 6-37.

Britské impérium je jedním z největších fenoménů světových dějin. Přitahuje pozornost profesionálních historiků, politických ekonomů, sociologů, ale i milovníků historie už po celé generace. Autor předkládá historii jeho vzniku a ukazuje, jaké bylo Britské impérium, jaké procesy umožnily jeho vznik, kdy celý proces začal a kdy skončil. V následujících textech je zachycen proces ovládnutí Egypta Velkou Británií, britské panství v Indii, obchodování s Čínou (opiové války) nebo důsledky britské nadvlády na Novém Zélandu. Vše doplněno fotografiemi a mapami.

dějiny ; historické hledisko ; dějiny středověku ; dějiny novověku ; politická moc ; zahraniční politika ; vládní politika ; nacionalismus ; kolonialismus ; Velká Británie ; Egypt ; Indie ; Čína ; Nový Zéland ; územní politika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474236>

8.

Pedagogical and Social School Climate : Psychometric Evaluation and Validation of the Student Edition of PESOC [Pedagogické a sociální školní klima : psychometrické hodnocení a validace studentského vydání PESOC] / H. Hultin, K. Eichas, L. Ferrer-Wreder, R. Dimitrova, M. Karlberg, M.R. Galanti -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 63, č. 4 (June) (2019), s. 534-550.

Školní klima je důležité pro zdraví studentů a studijní výsledky. Předložená studie ověřuje platnost a spolehlivost švédského studentského nástroje pro měření pedagogického a sociálního školního klimatu PESOC – Pedagogical and Social School Climate. V úvodu článku autoři informují o švédském systému školství a následuje definice školního klimatu. Data pro výzkum PESOC byla získána od 5 745 studentů v 97 švédských středních školách. Byly provedeny víceúrovňové konfirmační analýzy základních osmi faktorů: očekávání studentů, vnímání požadavků učitele, podpora studentů učitelem, aktivita učitelů, účast studentů, škola a domov, školní prostředí, školní management. Zároveň byly vypočteny víceúrovňové složené odhady spolehlivosti a korelace s ukazateli úspěšnosti na úrovni školy. Výsledky ukázaly, že Student PESOC je slibným nástrojem pro studium školního klimatu.

střední škola ; žák ; učitel ; vedení třídy ; manažerský personál ; klima školy ; školní prostředí ; školní společenství ; vztah učitel-žák ; interpersonální vztahy ; sociální dovednost ; sociologický výzkum ; pedagogická sociologie ; psychometrie ; hodnocení ; hodnocení školy ; Švédsko ; sociální klima ; hodnoticí škála

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474296>

9.

The personal tutor-student relationship : student expectations and experiences of personal tutoring in higher education [Osobní vztah lektor - student : očekávání a zkušenosti studentů s osobním doučováním ve vysokoškolském vzdělávání] / Annabel T. Yale -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 43, č. 3-4 (April-May) (2019), s. 533-544.

Osobní doučování ztělesňuje vztah studenta s univerzitou, kde osobní lektor hraje klíčovou roli. Průzkum mezi studenty prvního ročníku zjišťoval očekávání a zkušenosti s osobním doučováním pohledem studentů a identifikoval vztahy včetně nezávislosti a autentičnosti. Byla použita metoda interpretativní fenomenologické analýzy, která zachytila zkušenosti studentů. Výsledky ukazují, že rozvoj pozitivního a opravdového vztahu s osobním lektorem je nárazníkem proti některým výzvám prvního roku studia a přispívá k pocitu sounáležitosti studenta se školou. Předložená studie poskytuje důkazy, že pocit špatného osobního vztahu s lektorem může vést k tomu, že studenti zažijí silné negativní emoce a přehodnotí své rozhodnutí studovat na univerzitě. Závěry naznačují, že lektor i student by měli být v předstihu připraveni na svou roli. O důsledcích těchto zjištění se diskutuje v současném vysokoškolském kontextu studentů platících poplatky a konkurenčních institucionálních požadavků.

univerzita ; vysoká škola ; forma výuky ; tuteurský systém ; individualizovaná výuka ; vyučující personál ; tutor ; vztah učitel-student ; očekávání ; očekávání od role ; pedagogická podpora ; lektor

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474370>

10.

Prírodovedné vzdelávanie v materskej škole [Science education in kindergarten] / Miriam Uhrinová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 73, č. 5 (máj-jún 18/19) (2018/2019), s. 3-6.

Přírodovědné vzdělávání v mateřské škole je důležitou součástí socializace dětí předškolního věku. Důležitým projevem přírodovědné gramotnosti jsou nejen vědomosti, kompetence a postoje, ale i využívání přírodovědných poznatků v různých situacích; přírodovědná gramotnost vyžaduje i určitou úroveň

gramotnosti čtenářské a matematické. Článek se zabývá obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve Státním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání v mateřských školách a uvádí úlohy pro učitele ve výchovně vzdělávacím procesu.

mateřská škola ; předškolní výchova ; učitel ; obsah výchovy ; národní vzdělávací program ; výchovně vzdělávací cíle ; přírodovědná gramotnost ; prostředí ; ochrana životního prostředí ; příroda ; socializace ; rozvoj osobnosti ; rozvíjení schopností ; způsobilost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474264>

11.

A systematic literature review of the use of Semantic Web technologies in formal education [Systematický přehled odborné literatury věnující se technologiím semantického webu ve formálním vzdělávání] / Jesper Jensen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 2 (March) (2019), s. 505-517.

Systematický přehled odborné literatury (celkem 199 článků obsahujících výsledky výzkumů) věnující se problematice využití technologií semantického webu v kontextu formálního vzdělávání identifikuje následující tematické oblasti: 1) ontologie semantického webu, 2) efektivní distribuce, dostupnost, vyhledávání, opakované využívání a kombinování vzdělávacích zdrojů, 3) propojená data, 4) vylepšení a personalizace virtuálních učebních prostředí pomocí semantického webu, 5) učební materiály semantického webu, 6) hodnocení a zpětná vazba, 7) služby semantického webu a 8) pedagogické nástroje pro učitele a studenty. Jednotlivé tematické oblasti stručně charakterizuje a představuje nejdůležitější studie.

World Wide Web ; školní vzdělávání ; výuka ; hodnocení ; elektronický učební materiál ; virtuální učební prostředí ; analýza vědecké literatury ; semantický web

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474445>

12.

Social Robots for Language Learning : A Review [Sociální roboti pro výuku jazyků : přehledová studie] / Rianne van den Berghe, Josje Verhagen, Ora Oudgenoeg-Paz, Sanne van der Ven, Paul Leseman -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 89, č. 2 (April) (2019), s. 259-295.

Jednou z nejnovějších technologií používaných ve vzdělávání jsou sociální roboti. Ti vypadají částečně humanoidně, dokáží s lidmi komunikovat a reagovat na jejich otázky. V posledních letech se sociální roboti stále častěji používají jako lektoři ve výuce prvního i druhého jazyka. Tento přehledový článek shrnuje dosavadní výsledky výzkumů věnovaných jazykové robotické výuce. V úvahu byla brána výuka různých jazyků, věkové skupiny i metodika. Uvedeny jsou také problémy týkající se motivace studentů a sociálního chování robotů.

umělá inteligence ; robotika ; jazyková výuka ; cizí jazyk ; nové technologie ; inovace ve vzdělávání ; přehledová zpráva ; motivace učení ; sociální komunikace ; robot ; lektor

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474535>

13.

Using digital technology to enhance formative assessment in mathematics classrooms [Využití digitální technologie k podpoře formativního hodnocení v matematických třídách] / Diane Dalby, Malcolm Swan -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 2 (March) (2019), s. 832-845.

Britská studie, která vychází z výzkumu financovaného z prostředků Evropské unie zaměřeného na možnosti zlepšení formativního hodnocení v přírodovědné a matematické výuce, se soustředila na způsoby využití iPadů jako prostředků formativního hodnocení. Konkrétně se výzkum zaměřil na různé způsoby využití technologie iPadů v práci šesti učitelů s formativním hodnocením v hodinách matematiky ve třídách dvou středních všeobecně vzdělávacích škol. Na základě pozorování výuky, analýzy videí a rozhovorů s učiteli vyvodil, jak technologie iPadu ovlivňuje formativní procesy a jak během nich fungují interakce mezi učitelem, technologií a žáky. Umožnil tak vhled do způsobu,

jakým technologie iPadu přispívá k efektivnímu učení žáků prostřednictvím formativního hodnocení. Zvolený analytický přístup může být využit i v dalších studiích.

formativní hodnocení ; počítačové aplikace ; nové technologie ; matematika ; střední škola ; analýza ; výuka ; interakce ; efektivnost vzdělávání ; pedagogický výzkum ; Velká Británie ; tablet

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474488>

14.

Využitie Kaufmanovej hodnotiacej batérie ABC pri diagnostike detí s rôznym typom diagnóz = Use of Kaufman ABC Assessment Battery in diagnosing children with various types of diagnoses / Bronislava Kunderátová
-- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 53, č. 1 (2019), s. 48-56.

Príspevek predstavuje formou tří kazuistik možnosti a potenciál Kaufmanova testu v diagnostice dětí s ADHD, narušeným vývojem řeči a pragmaticko-sémantickým syndromem v poradenské praxi. Uvádí, že i když nebyl tento text na Slovensku standardizovaný, lze jej využít jako doplňkovou diagnostickou metodu, protože poskytuje důležité informace o dítěti a o silných i slabých stránkách jeho kognitivních schopností. Test má také jistý potenciál predikovat školní úspěšnost dítěte a pomáhá vytypovat oblasti, ve kterých dítě může mít při zvládnání školních způsobilostí problémy.

test ; diagnostický test ; diagnostika ; psychodiagnostika ; dítě ; ADHD ; porucha řeči ; prognóza ; školní úspěšnost ; Kaufman, Alan S., ; Kaufman, Alan S.,

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474181>

15.

Význam deliberácie pre rozvoj spôsobilostí sebaobhajovania žiakov s mentálnym postihnutím v prostredí inkluzívnej školy = The importance of deliberation for teaching of self-advocacy skills of pupils with intellectual

disabilities in inclusive school / Michaela Bartušová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 53, č. 1 (2019), s. 25-35.

Příspěvek v úvodu vysvětluje, co znamenají pojmy deliberace a sebeobhajování. Přibližuje principy deliberativní demokracie a deliberaci představuje jako významný způsob zapojení žáků do života školy i nástroj podporující inkluzi. Prostřednictvím deliberace se dle autorky mohou rozvíjet sebeobhajovací schopnosti žáků s mentálním postižením. Ti mohou s pomocí facilitátorů rozvíjet v rámci sebeobhajování své sociální a komunikační kompetence, proces deliberace také podporuje reflexivní myšlení a vzájemné pochopení všech účastníků. Žáky s mentálním postižením tento přístup připraví na budoucí společenský a občanský život.

inkluzivní vzdělávání ; žák ; mentálně postižený ; rozvíjení schopností ; sebepercepce ; komunikace ; sociální komunikace ; sociální integrace ; příprava na život v dospělosti ; deliberace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474179>